

Motion till riksdagen 2005/06:Kr360

av Yvonne Andersson och Chatrine Pålsson (kd)

Det kristna kulturarvet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utreda hur man kan säkra det kulturella arv som finns i vårt land vad gäller byggnader och sånger som tillkom i samband med den kristna folkrörelsens framväxt.

Motivering

Ett vanligt uttryck för god livskvalitet är att människor upplever mening, sammanhang och struktur i sin tillvaro. I dag är så många som 700 000 människor i arbetsför ålder sjukskrivna. Olyckstalet väntas uppgå till över 200 miljarder kronor år 2005.

Enligt Folkhälsoinstitutets senaste undersökningar lider var tionde kvinna under 30 år av ”svår ängslan, oro eller ångest”. Statistiska centralbyråns undersökningar av levnadsförhållanden (ULF-studien) visar också på ökande ohälsa, särskilt bland yngre kvinnor (16–24 år). Ungefär en femtedel av svenska barn lider av depression. Bris tar emot ungefär 300 000 samtal per år från barn som far illa. Samtalen handlar om allt från familjekonflikter och mobbning till sexuella övergrepp och fysisk misshandel. Den stökiga skolan gör knappast situationen bättre för våra barn.

Statistiken talar sitt entydiga språk och visar på att vi behöver uppmärksamma människors hälsotillstånd i vid mening.

Kulturen är av avgörande betydelse för människors välbefinnande. Ett mångsidigt kulturliv och en ömsesidig förståelse för varandras kulturyttringar är viktiga förutsättningar för ett öppet och demokratiskt samhälle. Kulturen bör aktualiseras i alla sammanhang och kan mobiliseras som motkraft till människors ohälsa. Kulturen ger människor koppling till sin historia, vilket i sin tur bidrar till att skapa mening i nuet och bilda sig visioner om framtiden. Det är inte oväsentligt för medborgaren att känna till vilka kulturbärare som finns i vårt land. Det är också viktigt att alla kan vara med och påverka det kulturutbud som ska finnas och vilka värden det ger uttryck för. I det offent-

Fel! Okänt namn på

liga kulturrummet bör en mångfald av kulturyttringar erbjudas och vara tillgängliga för medborgaren. Kulturen påverkar samtidens skeenden och den behövs i och för en vital demokrati.

De kristna sångerna, psalmerna och litteraturen är en del av vårt kulturella arv. De har funnits i sammanhang där människor upplevt gemenskap på olika sätt – ofta tillsammans med aktiviteter som gudstjänstfirande eller filantropisk verksamhet – men även i mer civila, informella sammanhang.

Läsarsångerna tillhör ett kulturarv som vi är bärare av. Med läsarsånger avses den kristna traditionens psalm och sångskatt i vid mening. De flesta har minnen från något sammanhang där läsarsånger har funnits. Sångerna påminner och förknippas med känslor och värderingar av något slag. Som exempel kan nämnas ”Han har öppnat pärlporten” och ”O, store Gud när jag den värld beskådar”. Genom allsång har kulturarvet förts vidare. Läsarsångerna är en del av det svenska kulturarvet och bör därför uppmärksammas inom det svenska kulturområdet.

Läsarsångerna fanns i ett sammanhang där många människor träffades över generationsgränser, oberoende av social och ekonomisk status. I de små missionshusen, samlades människor för att utveckla gemensamma upplevelser och de religiösa skrifternas betydelse för deras liv. Många är de som deltagit aktivt eller passivt vid något tillfälle i något missionshus eller liknande. Missionshusen, kapellen, är i sig viktiga kulturella symboler som bör bevaras för eftervärlden. Folkrorelserna växte fram sida vid sida med dem, och allt från trosfrågor till nykterhetsfrågor och politiska idéer avhandlades. Det är vår plikt att bevara dessa idéer till kommande generationer. Det är så historia skrivs till glädje och förståelse för efterkommande.

Det är viktigt att denna del av vår kultur inte bara blir ihågkommen av dem som någon gång deltagit, utan att detta kulturarv förs vidare till hjälp för förståelsen av andra sammanhang. Därför bör regeringen utreda hur vi på bästa sätt kan bevara det kulturella arvet som finns i den kristna sångskatten.

Stockholm den 5 oktober 2005

Yvonne Andersson (kd)

Chatrine Pålsson (kd)